

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΕΡΡΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ
ΣΤΗΝ «Επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του
Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εκσυγχρονισμός της
νομοθεσίας για τη χρήση και την παραγωγή ενέργειας από
ανανεώσιμες πηγές – Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413,
Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 και μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ)
2024/1788 – Ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας – Πολεοδομικές
ρυθμίσεις – Διατάξεις περιβαλλοντικής και δασικής προστασίας –
Ρυθμίσεις για την οργάνωση και την επαρκή στελέχωση του
Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπών φορέων
εποπτείας του». (2^η - 3^η Συνεδρίαση)**

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι του Υπουργείου, τις επιφυλάξεις του νομοσχεδίου, το είπαμε και στις προηγούμενες Επιτροπές, μπορούμε βέβαια να αναφερθούμε και κατ' άρθρο τώρα, μελετώντας. Η πολιτική προσέγγιση απέναντι σε αυτό το αποτύπωμα του ενεργειακού μείγματος είναι διαφορετική από εμάς, ως Ελληνική Λύση, απέναντι και στο κλείσιμο για τις ληγνιτικές μονάδες, όταν αυτή τη στιγμή η Γερμανία συνεχίζει να έχει από εκεί τροφοδοσία.

Αντιλαμβάνεστε, ένα χρηματιστηριακό προϊόν, όπως είναι η ενέργεια, μετακυλιέται στις ανάγκες του νοικοκυριού και σύμφωνα και με τις μελέτες που έχουν γίνει και από τη ΡΑΕ το ηλεκτρικό ρεύμα δεν πρόκειται να φθηνώνει τουλάχιστον για πολλά χρόνια ακόμη. Διάβαζα μία μελέτη κάπου που την τοποθετεί χρονικά κάπου στο 2035.

Ξέρετε, όταν συζητούμε και συγκρίνουμε τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, το δίκαιο σε ό,τι αφορά τα κοινωνικά κριτήρια θα ήταν να κρίνουμε και με βάση την αγοραστική δύναμη του Έλληνα, το τι πληρώνει σήμερα για να μπορέσει να καλύψει τις ενεργειακές του ανάγκες.

Μελετώντας τα άρθρα από το 1 ως το 21, ως εκ τούτου, οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες για ΑΠΕ με φωτοβολταϊκά και αιολικά πάρκα, που ήδη υπάρχουν πολλά στην Ελλάδα και για τα οποία δεν υπάρχουν υποδομές αποθήκευσης ενέργειας, δεν έχουν αποφέρει τα υποσχόμενα. Πρέπει να τυγχάνουν όχι μόνο της επιφύλαξής μας αλλά η στάση μας πραγματικά είναι με πολλές σκέψεις, γιατί η ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης απέχει παρασάγγας από τη δική μας πολιτική ως κόμμα, με βάση την ιδεολογία μας και με βάση το πρόγραμμά μας, το πως μπορεί να ανταπεξέλθει σήμερα ο μέσος Έλληνας νοικοκύρης για να ανταπεξέλθει στις ανάγκες σε ό,τι αφορά το ενεργειακό.

Από το άρθρο 21 έως το 48, αξιοπρόσεκτη είναι η μετατόπιση και η συγκέντρωση εξουσιών προς τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, οι οποίοι καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τους στόχους, τις μεθόδους υπολογισμού και τα κριτήρια αξιολόγησης. Η εθνική ευελιξία εδώ περιορίζεται καθώς η χώρα καλείται να

προσαρμόζεται διαρκώς σε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό πλαίσιο, το οποίο δε λαμβάνει πάντα υπόψη τις ιδιαιτερότητες της εγχώριας παραγωγής και του κόστους ενέργειας. Πρόκειται, δηλαδή, για μία συνεχή υποχρέωση για αναφορές, ελέγχους και απόδειξη συμμόρφωσης, που επιβαρύνουν σημαντικά το κράτος.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι αυτό το νέο πλαίσιο τείνει να ενισχύει τους μεγάλους ενεργειακούς ομίλους, οι οποίοι διαθέτουν τους πόρους να ανταποκριθούν σε πολύπλοκα συστήματα πιστοποίησης και συμμόρφωσης ενώ αντίθετα οι μικροί παραγωγοί και οι τοπικές επιχειρήσεις επιβαρύνονται δυσανάλογα. Η αγορά ενέργειας μετατρέπεται σταδιακά σε ένα πεδίο υψηλών απαιτήσεων, όπου η πρόσβαση και η συμμετοχή προϋποθέτουν σημαντική οικονομική ισχύ.

Μελετώντας μέχρι και το άρθρο 48, προβάλλεται ως βασικός στόχος η μείωση των εκπομπών και η προστασία του περιβάλλοντος. Το συνολικό αποτέλεσμα είναι ένα σύστημα αυξημένου κόστους, περιορισμένης ενεργειακής αυτονομίας, στο οποίο ο τελικός λογαριασμός μετακυλιέται τις περισσότερες φορές στον καταναλωτή. Πρόκειται για μία ενεργειακή πολιτική που φαίνεται να απομακρύνεται από μια απλή και εθνικά προσαρμοσμένη στρατηγική και να εξελίσσεται σε ένα περίπλοκο κανονιστικό πλέγμα όπου κυριαρχούν δείκτες, εξαιρέσεις και υποχρεώσεις.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 51, αντί για ένα σύστημα που ενισχύει την παραγωγή και τη διάχυση ενέργειας οδηγούμαστε σε ένα πιο κλειστό μοντέλο.

Είναι αυτό συμβατό με τις ανάγκες της χώρας για ενεργειακή επάρκεια και χαμηλότερο κόστος;

Μπαίνει και εγείρεται το ερώτημα.

Ιδιαίτερα κρίσιμο είναι και το σημείο όπου δίνεται ευρεία εξουσιοδότηση στον Υπουργό να καθορίζει σχεδόν τα πάντα, από τα όρια ισχύος μέχρι τις διαδικασίες και τις συμβάσεις.

Γιατί τόση, λοιπόν, συγκέντρωση εξουσίας, για μία ακόμη φορά;

Πού είναι οι σαφείς κανόνες μέσα στο νόμο;

Αφήνετε σκόπιμα ένα θολό πλαίσιο για να ρυθμίζονται τα κρίσιμα ζητήματα με υπουργικές αποφάσεις χωρίς έναν ουσιαστικό κοινοβουλευτικό έλεγχο σε ό,τι αφορά αυτά.

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 52, μπαίνει ένα ερώτημα για την πλήρη απαλλαγή για πολύτεκνους και δικαιούχους κοινωνικού τιμολογίου αλλά μόνο έως συγκεκριμένα όρια κατανάλωσης. Εδώ, δηλαδή, τώρα μπαίνει ένα κοινωνικό κριτήριο.

Τι γίνεται όταν μια οικογένεια, κυρίως πολύτεκνη, ξεπεράσει αυτά τα όρια λόγω πραγματικών αναγκών;

Μήπως, τελικά, τιμωρείται η αυξημένη ανάγκη κατανάλωσης αντί να στηρίζεται και πόσο ρεαλιστικά είναι αυτά τα όρια σε μια εποχή αυξημένου ενεργειακού κόστους;

Δεύτερον, η τμηματική απαλλαγή για το τιμολόγιο υπηρεσιών αλληλεγγύης δημιουργεί μια εικόνα μερικής προστασίας.

Γιατί όχι πλήρης κάλυψη για δομές που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες;

Είναι επαρκές το όριο των 10 χιλιάδων κιλοβατώραν ή πρόκειται για ένα συμβιβασμό που αφήνει εκτεθειμένες κρίσιμες υπηρεσίες;

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι και η πρόβλεψη ότι οι χρεώσεις μπορούν να αναπροσαρμόζονται με υπουργικές αποφάσεις, δηλαδή το κόστος μπορεί να αυξομειώνεται χωρίς σαφή κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Ποιος εγγυάται ότι δε θα υπάρχουν αυξήσεις που θα μετακυλιστούν ξανά στους πολίτες;

Με ποια κριτήρια, δηλαδή, θα λαμβάνονται αυτές οι αποφάσεις;

(Συνέχεια ομιλίας του κυρίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ, Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ-ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»)

Όπως αντιλαμβάνεστε τα άρθρα είναι πολλά. Στο 57, τώρα ερωτάται η κυβέρνηση, ποιος πραγματικά ελέγχει τον ελεγκτή. Ορίζεται ένας εκπρόσωπος με υπερεξουσίες, ο οποίος θα διαχειρίζεται μετρήσεις, θα επιμερίζει ενέργεια και θα καθορίζει τάσεις κατά το δοκούν. Πώς διασφαλίζουμε τον μικρό έλληνα παραγωγό ότι δεν θα πέσει θύμα εκβιασμού, θύμα αυθαιρεσίας από τον ισχυρό της ομάδας που θα κάνει κουμάντο στο ιδιωτικό δίκτυο;

Γιατί, αφοπλίζεται πλήρως τον (ΑΔΜΗΕ) και τον (ΔΕΔΔΗΕ) παραχωρώντας την ευθύνη κρίσιμων υποδομών σε ιδιώτες και τι θα συμβεί αν αύριο τώρα, υπάρξει μία βλάβη, μια δολιοφθορά σε αυτά τα δίκτυα που συνδέονται με το Εθνικό Σύστημα; Ποιος, θα πληρώσει τα «σπασμένα» που λέει ο ελληνικός λαός, θα τα πληρώσει ο ελληνικός λαός ή ο ανώνυμος ιδιώτης;

Είναι ερωτήματα που προκύπτουν μέσα από το νομοσχέδιο, το οποίο φέρνετε προς ψήφιση και εγείρουν ερωτηματικά, απέναντι σε μια ενεργειακή πολιτική που δεν θα συμφωνήσουμε.

Εδώ τώρα στο άρθρο 66, από την πλευρά ότι η πρόβλεψη για διατήρηση του 66% της αγροτικής παραγωγής εμφανίζεται ως μια προσπάθεια να προστατευθεί η καλλιεργήσιμη γη και πράγματι σε θεωρητικό επίπεδο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, έτσι επιχειρείται να διασφαλιστεί ότι η γεωργία δεν εγκαταλείπεται.

Όμως εδώ προκύπτει ένα πιο ουσιαστικό τώρα και δύσκολο ερώτημα, που μπορεί στην πράξη να συνυπάρξει απρόσκοπτα η αγροτική παραγωγή με την εκτεταμένη εγκατάσταση φωτοβολταϊκών. Μπαίνει ένα ερώτημα, δηλαδή, αυτό το «πάντρεμα» το οποίο θα μειώσει τον παραγωγικό ιστό σε ότι αφορά την καλλιεργήσιμη γη.

Γιατί, όσο κι αν τίθενται όρια ή ποσοστά, η πραγματικότητα στο χωράφι είναι τελείως διαφορετική. Σκίαση, αλλαγή μικροκλίματος, δυσκολία καλλιεργητικών εργασιών, όλα αυτά επηρεάζουν την παραγωγικότητα, αλλά και τη φυσική κατάσταση, δηλαδή τη σύσταση δηλαδή του εδάφους. Άρα, εδώ ναι μεν στα χαρτιά κρατάμε την αγροτική παραγωγή, στην πράξη όμως μπορεί μελλοντικά να τις φθείρουμε.

Προστατεύουμε ουσιαστικά τον πρωτογενή τομέα;

Τον μετατρέπουμε σε ένα συμπλήρωμα της ενεργειακής δραστηριότητας;

Μπορεί να υπάρξει μία πραγματική ισορροπία ή απλώς μετατίθεται το πρόβλημα στο μέλλον, όταν τα χωράφια θα έχουν αλλάξει χαρακτήρα;

Εδώ, μπορώ να σας πω ενδεικτικά ότι οι Ισπανοί έχουν υπερευρωμένα φωτοβολταϊκά, για να μπορεί από κάτω να μπει ο γεωργικός ελκυστήρας κύριε Υπουργέ, παρά ταύτα όμως κι ενώ είναι υπερευρωμένα αυτά τα φωτοβολταϊκά σε νέες επιστημονικές μετρήσεις που έχουν γίνει από Ισπανούς γεωπόνους και

γεωλόγους, έχει αλλάξει και η σύσταση του εδάφους και το μικροκλίμα της περιοχής και η παραγωγική δραστηριότητα.

Στο άρθρο 76, προκύπτουν βασικά ερωτήματα προς την κυβέρνηση.

Πρώτον, πώς αποφεύγεται η σύγκρουση συμφέροντος, όταν φορέας ανάπτυξης συμμετέχει και στην παραγωγή των δεδομένων του έργου;

Δεύτερον, θα υπάρξει ανεξάρτητος έλεγχος της ποιότητας και της εγκυρότητας των μετρήσεων;

Τρίτον, θα έχουν πρόσβαση οι τρίτοι φορείς στα δεδομένα ή θα παραμείνουν εσωτερικά στο επενδυτικό σχήμα;

Πέμπτον, τελικά πρόκειται για ένα μοντέλο επιτάχυνσης επενδύσεων, για ένα μοντέλο συγκέντρωσης ελέγχου σε ένα κεντρικό μηχανισμό, αυτά σε ότι αφορά το άρθρο όπως είπαμε 76.

Στο άρθρο 78, δημιουργείται ένα παράδοξο ότι το κράτος συλλέγει δεδομένα για λόγους δημοσίου συμφέροντος, αλλά η περαιτέρω χρήση τους περιορίζεται από ιδιωτική συναίνεση, άρα που τελειώνει εδώ τώρα το δημόσιο συμφέρον και που αρχίζει το ιδιωτικό δικαίωμα που είναι η λεπτή γραμμή;

Σε αυτό το πλαίσιο, προκύπτουν κρίσιμα ερωτήματα.

Πώς διασφαλίζεται η συγκέντρωση πρωτογενών δεδομένων που δεν θα δημιουργήσει μια άνιση πληροφόρηση στην αγορά ενέργειας;

Θα έχουν πρόσβαση στα δεδομένα και μικρότερη εκχωρεί φορείς;

Θα αποτελούν εργαλείο, κυρίως για μεγάλους επενδυτές που ήδη έχουν ισχυρή παρουσία;

Ποιος, ελέγχει τον τρόπο δηλαδή με τον οποίο η (P.A.A.E.Y) και ο Φορέας (ΥΑΠ) χρησιμοποιούν αυτά τα δεδομένα στην πράξη;

Υπάρχει ανεξάρτητος μηχανισμός εποπτείας, για να αποτραπεί η μετατροπή της πληροφορίας σε εργαλείο προεπιλογής επενδυτών;

Αυτά τα ερωτήματα εγείρονται μελετώντας τα άρθρα.

Να πάμε στο άρθρο 79, όπου τίθενται τόσο υψηλά οικονομικά και τεχνικά κριτήρια, κύκλοι εργασιών δισεκατομμυρίων. Εμπειρία σε έργα εκατοντάδων μεγαβάτ, τα οποία στην πράξη περιορίζουν τη συμμετοχή σε λίγους Πολυεθνικούς Ομίλους.

Με ποιο τρόπο, διασφαλίζεται η ανταγωνιστικότητα η οποία δεν είναι προσχηματική όταν η πρόσβαση στα πρωτογενή δεδομένα και η ισχύς αδειών προηγούνται ουσιαστικά της αγοράς;

Υπάρχει πραγματικά, Εθνικός Ενεργειακός Σχεδιασμός ή μετατρέπεται ο θαλάσσιος χώρος, σε ένα πεδίο παραχώρησης σε ισχυρά επενδυτικά σχήματα με περιορισμένο εθνικό έλεγχο;

(Συνέχεια ομιλίας κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ, Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο.
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»)

Βλέπουμε τι γίνεται και με τα Θαλάσσια πάρκα που είναι ένα άλλο μεγάλο ζήτημα, αλλά βλέπετε βεβαίως και με το τι συμβαίνει αυτή την ώρα στις θάλασσές μας από πλευράς και της γειτονικής χώρας, αλλά ενδεχομένως και όλες αυτές οι μελέτες που θα αλλάξουν άρδην και το θέμα της αλιείας και στην παράκτια αλιεία.

Μπαίνουμε όμως, σε ένα άλλο μεγάλο ζήτημα τώρα, που αφορά βέβαια την προστασία της αλιείας με βάση όμως τα Αιολικά πάρκα και τα Θαλάσσια πάρκα, που θα δημιουργήσουν μεγάλο πρόβλημα και στην αλιεία, όπως τουλάχιστον λένε αυτοί που το βιώνουν, δηλαδή, οι αλιείς.

Στο άρθρο 81, προκύπτουν σοβαρά ζητήματα θεσμικής ισορροπίας, όταν όλα σχεδόν τα κρίσιμα μεγέθη, δηλαδή, οι τιμές, όρια, κριτήρια, αριθμός επενδυτών, καθορίζονται με υπουργικές αποφάσεις, πόσο πραγματικά δεσμευτικό και προβλέψιμο μπορεί να είναι αυτό το πλαίσιο ή μήπως δημιουργείται ένα σύστημα όπου οι κανόνες του παιχνιδιού μπορούν να αλλάζουν εύκολα, ανάλογα με τις συγκυρίες και ανάλογα, με τις πολιτικές επιλογές.

Και το δεύτερο ζήτημα για τον υγιή ανταγωνισμό όταν ήδη από προηγούμενα άρθρα, έχουν τεθεί πολύ ψηλά οικονομικά και τεχνικά φίλτρα συμμετοχής. Υπάρχει πραγματικά πολυφωνία επενδυτών ή ένα κλειστό πεδίο λίγων ισχυρών παικτών που απλώς ανταγωνίζονται μεταξύ τους;

Το τρίτο σημείο, είναι η πρόβλεψη για ανώτατες κατώτατες τιμές προσφοράς και μέγιστο αριθμό περιοχών ανά επενδυτή, που δείχνει έναν ισχυρό κρατικό παρεμβατισμό, αλλά χωρίς να είναι ξεκάθαρο αν αυτό προστατεύει τον ανταγωνισμό ή το κατευθύνει. Γι' αυτό λέμε ότι προκύπτουν πάρα πολλά ερωτηματικά, αν κάποιος μελετήσει τα άρθρα.

Σε ότι αφορά μέχρι και τα παρακάτω άρθρα για να μην μακρηγορώ μέχρι και το 82, η δομή του νομοσχεδίου, αποκαλύπτει μια έντονη τάση συγκέντρωσης όπως είπαμε εξουσίας για πάρα πολλά κρίσιμα ζητήματα από τα όρια ισχύος, μέχρι τις διαδικασίες της αποζημίωσης που μεταφέρονται καθαρά με υπουργικές αποφάσεις.

Στο άρθρο 85, η συνεχής παράταση της αναστολής, αποδεικνύει αδυναμία της πολιτείας να προχωρήσει σε μια οριστική και ξεκάθαρη ρύθμιση για τον Υμηττό. Ταυτόχρονα, οι επιλεκτικές εξαιρέσεις δημιουργούν υπόνοιες άνισης μεταχείρισης, πιθανής εξυπηρέτησης συγκεκριμένων συμφερόντων υπονομεύοντας την αξιοπιστία της περιβαλλοντικής προστασίας.

Σε ό τι αφορά το άρθρο 86, η ρύθμιση εγείρει σοβαρά ζητήματα καθώς επιτρέπει παρεκκλίσεις από τις χρήσεις γης σε μια ιδιαίτερα ευαίσθητη νησιωτική περιοχή. Αντί, δηλαδή, για ένα ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, επιλέγεται αποσπασματικά μία προσέγγιση που μπορεί να ανοίξει το δρόμο για μία ανεξέλεγκτη δόμηση.

Στο άρθρο 91, η ρύθμιση κινείται για εμάς σε επικίνδυνη χαλάρωση της προστασίας του δασικού και φυσικού περιβάλλοντος, μέσω διαδοχικών παρατάσεων και νομιμοποιήσεων. Η διευκόλυνση συναλλαγών και παραχωρήσεων σε δασικές εκτάσεις, δημιουργεί εύλογες ανησυχίες. Αυτά τα διατυπώσαμε και στις προηγούμενες Επιτροπές, τα ακούσαμε και από τους φορείς. Οι παρεκκλίσεις εντός Natura 2000, ενδέχεται να οδηγήσουν σε μια σταδιακή υποβάθμιση προστατευόμενων περιοχών και δεν υπάρχει για εμάς μια αυστηρή, μία ουσιαστική εποπτεία.

Σε ό τι αφορά τα επόμενα άρθρα. Στο 93, μεταφέρεται μεγάλη ευθύνη σε συμβολαιογράφους και μηχανικούς, κάτι που μπορεί να οδηγήσει σε μια αυξημένη νομική ανασφάλεια και πίεση σε επαγγελματίες σε ότι αφορά την παράγραφο 5, αλλά και 2 Α', όπου οι τεχνικές εξαιρέσεις για τα μικρά τμήματα γης φαίνονται λογικές, στην πράξη όμως μπορεί να αποτελέσουν «κερκόπορτα», για κατατμήσεις και νομικές εκμεταλλεύσεις.

Σε ότι αφορά το άρθρο 96, εδώ χρειάζεται προσοχή, γιατί η γενίκευση συχνά οδηγεί σε αποδυνάμωση της ουσιαστικής προστασίας. Δηλαδή, η δυνατότητα επέκτασης σχεδίου πόλης σε μια προστατευόμενη ζώνη μέχρι 20%, είναι ιδιαίτερα προβληματική. Ανοίγει ένα θεσμικό παράθυρο οικιστικής πίεσης μέσα σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές και αυτό αντιστρατεύεται στην αρχή της αυστηρής προστασίας Natura. Υπάρχει και η παραπομπή στο Προεδρικό διάταγμα του 2018, που δείχνει ότι το βασικό ρυθμιστικό βάρος, μεταφέρεται σε κανονιστικές πράξεις και αυτό μειώνει τη νομοθετική σαφήνεια, αυξάνει την εξάρτηση από μελλοντικές πολιτικές επιλογές.

Είναι ζητήματα, τα οποία εγείρουν πραγματικά ερωτήματα και επιφυλάξεις ότι αφορά τις περιοχές Natura, καθώς είναι ιδιαίτερα προβληματική και η διαχείριση των δασικών χαρτών και των συναλλαγών ακινήτων. Εκεί, δεν ενισχύεται, δηλαδή, η ασφάλεια δικαίου. Το αποτέλεσμα, είναι η μεγαλύτερη γραφειοκρατία, περισσότερη ανασφάλεια για πολίτες και επαγγελματίες, αυξημένος κίνδυνος λαθών ή καταχρήσεων. Φαίνεται, να αποσύρεται εδώ το Κράτος από έναν ουσιαστικό έλεγχο και να μεταθέτει την ευθύνη σε ιδιώτες. Στις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις και ειδικά στο πλαίσιο των περιοχών Natura 2000, η κατάσταση είναι εξίσου κρίσιμη. Διακηρύσσεται προστασία της ισορροπίας, δηλαδή, της βιοποικιλότητας στην πράξη και ανοίγουν παράθυρα για παρεμβάσεις ακόμη και για μια πολεοδόμηση υπό προϋποθέσεις, αλλά αυτές οι προϋποθέσεις εγείρουν ερωτηματικά.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΜΠΑΒΕΛΟΥ	ΜΠΑΒΕΛΟΥ	27.04.2026	AYFP0427.ME2

(Συνέχεια ομιλίας κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ, Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο.

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»)

Δεν έχουμε, δηλαδή, έναν ουσιαστικό έλεγχο, που να το διασφαλίζει. Όπως επισημάναμε και με βάση και το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος με νόμους τυπικούς που έρχονται δεν θα μπορεί ο πολίτης να προσφύγει για να βρει το δίκιο του και δικαστικά.

Επί της ουσίας πρόκειται για ένα νομοσχέδιο με πάρα πολλά άρθρα, με 600 σχόλια που έχουν διατυπωθεί κατά τη διαβούλευσή του, που αυτή τη στιγμή άνθρωποι που ασχολούνται με το περιβάλλον, που έχουν κάνει και τις απαιτούμενες επιστημονικές μελέτες, δεν είναι απλά δηλαδή περιβαλλοντικές οργανώσεις, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, διότι αν ανοίξουμε τον ασκό του Αιόλου για την Natura, αυτό αντιλαμβάνεστε ότι μελλοντικά θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα, που ήδη αυτή την ώρα βλέπετε τι έχουμε. Χωρίς δασικούς χάρτες, έχουμε καταπάτηση δασικών περιοχών από πολλά συγκροτήματα, έχουμε τον αιγιαλό με τις αμμοβολές και την ανεξέλεγκτη δόμηση και το έχουμε πληρώσει αυτό και με δυστυχήματα, έχουμε μεγάλη καταπάτηση δημοσίων εκτάσεων μέσα από κάποια νομικά παραθυράκια και προστατευόμενες περιοχές για τις οποίες έχουμε τιμωρηθεί και έχουν επιβληθεί πρόστιμα στην Ελλάδα από πλευράς της Ευρώπης.

Γι' αυτό κρατάμε επιφυλάξεις, γι' αυτό εγείρονται ερωτηματικά σε πάρα πολλά άρθρα, κύριε Πρόεδρε, απέναντι σε ένα ενεργειακό αποτύπωμα, σε ένα ενεργειακό μείγμα, το οποίο το πληρώνει ακριβά το μέσο ελληνικό νοικοκυριό, με μια ανασφάλεια, με μία αβεβαιότητα και από μία συγκεκριμένη κάστα παροχών και μετοχών αυτή την ώρα σε ένα χρηματιστηριακό προϊόν, όπως έχει μεταβληθεί η ενέργεια. Η ενέργεια είναι ένα καθαρά εμπορικό προϊόν με απώτερο σκοπό το κέρδος. Κλείνοντας τους λιγνίτες αλλάξαμε τις ισορροπίες ναι μεν, αλλά ήμασταν από τους πρώτους όταν μεγάλα κράτη με μεγάλη βιομηχανική ρύπανση συνεχίζουν, ακριβώς για να προστατεύσουμε τον μέσο πολίτη γιατί δεν ήμασταν έτοιμοι. Αυτή η πρεμούρα στην κλιματική αλλαγή ακούγεται καλή, αλλά, ξέρετε, είναι και οξύμωρο να έχουμε αυτό το οποίο δεν γνωρίζουμε μελλοντικά πού θα πάνε όλες αυτές οι πεπαλαιωμένες ανεμογεννήτριες, πού θα πάνε όλα αυτά τα πεπαλαιωμένα φωτοβολταϊκά πάρκα που αλλάζουν το αρχιτεκτονικό τοπίο. Μη φτάσουμε σε σημείο να πηγαίνει ο άλλος στη Μύκονο και αντί να τραβάει τον ανεμόμυλο φωτογραφία να τραβάει την ανεμογεννήτρια. Αντιλαμβάνεστε είναι πάρα πολύ επικίνδυνο.

Ξέρετε μια και το βάζετε αυτό, υπάρχει και μια αγωνία των περιβαλλοντικών οργανώσεων. Κάποια χωριά της Ηπείρου και στην περιοχή Τσεπέλοβο διάβαζα σε

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΜΠΑΒΕΛΟΥ	ΜΠΑΒΕΛΟΥ	27.04.2026	AYFP0427.ME2

κάποια άρθρα αν και εκλέγομε στις Σέρρες αλλά το είδα αυτό, μπορούν να επεκταθούν ξέρετε και να χαθεί το αρχιτεκτονικό τοπίο και επειδή είστε από την Άρτα, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί σε αυτό, γιατί ήδη το αρχιτεκτονικό τοπίο έχει αλλάξει, έχει αλλάξει σε ότι αφορά και με τα φωτοβολταϊκά και τα αιολικά πάρκα.

Τώρα, τίθενται ζητήματα που είναι πάρα πολύ σημαντικά ξέρετε, από τη μία η κυβέρνηση να δίνει μία βαρύτητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από την άλλη να έχει υποβαθμιστεί πάρα πολύ το πρώην (ΙΓΜΕ) το πρώην Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, δηλαδή η Εθνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών. Είναι μια ερώτηση και προς τον κύριο Γκούτη αυτή, αλλά και προς τον κύριο Κοντοδήμο, διότι για παράδειγμα δεν υπάρχει μηχανικός γεωτρήσεων αυτή την ώρα στην Εθνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών.

Το να πραγματοποιήσεις μια γεώτρηση να πάρει ζεστό νερό και αν θέλεις να την επενδύσεις στον αγροτικό χώρο υπό τη μορφή θερμοκηπίων όπως υπάρχουν και γεωθερμικά δυνατά πεδία όπως και στις Σέρρες από όπου εκλέγομε αλλά και σε άλλες περιοχές, δεν θεωρείται (ΑΠΕ) το ζεστό νερό στη γεώτρηση, θεωρείται μεταλλευτική δραστηριότητα.

Αυτό, κατά τους επαΐοντες είναι για να προστατευτούν κάποιες περιοχές, από την άλλη όμως είναι αδήριτη ανάγκη όταν μιλάμε για (ΑΠΕ) ώστε να μπορέσουμε επιτέλους να εκμεταλλευτούμε στα έγκατα της γης το ζεστό νερό και για άλλες χρήσεις που αφορούν κυρίως την οργανωμένη καλλιεργητική παραγωγή.

Είναι μια ερώτηση προς τον κύριο Γκούτη αυτό και προς τον κύριο Κοντοδήμο κύριε Πρόεδρε. Απέναντι στην Εθνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, πρέπει αυτός ο επιστημονικός φορέας, να μπει σε ένα δίκτυο όπως του αρμόζει και οι προσλήψεις να είναι καθαρά μέσα από τους επιστημονικούς φορείς χωρίς να υπάρχει υποστελέχωση, αν θέλουμε τουλάχιστον να μιλάμε για γεωτρήσεις, για εκμετάλλευση πόρων στην Ελλάδα.

Δεν μπορείς να έχεις υποστελεχωμένη την Εθνική Αρχή και αυτή την ώρα να μην υπάρχουν μηχανικοί γεωτρήσεων. Επίσης, το θέμα της αποθήκευσης είναι οξύμωρο.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΜΠΑΒΕΛΟΥ	ΜΠΑΒΕΛΟΥ	27.04.2026	AYFP0427.ME2

(Συνέχεια ομιλίας κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ, Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο.
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ- ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»)

Υπάρχει επίσης, αυτό το θέμα με τα δάση, γιατί εδώ μιλάμε για περιβαλλοντικές οργανώσεις που καθήκον της κάθε περιβαλλοντικής οργάνωσης είναι, να αντιδράσει σε κάθε παρέμβαση στο περιβάλλον, αλλιώς, δεν υπηρετεί τον σκοπό της. Και εδώ με τις «Natura» έχουμε καταδικαστεί και το 2020 και για το ότι είχαμε θέμα και με τα Αιολικά πάρκα πέρυσι νομίζω το Φεβρουάριο του 2025, γιατί εδώ, πάει να καταργηθεί τώρα η οικολογική αξιολόγηση. Ποιος μπορεί να μας απαντήσει γι' αυτό;

Ποιος μπορεί να μας απαντήσει σε αυτό που καταργείται οικολογική αξιολόγηση;

Εδώ οι πολίτες, δεν θα μπορούν να προσφύγουν δικαστικά διότι, αντί να βγαίνουν διατάγματα, Προεδρικά διατάγματα και ούτω καθεξής, πάει με έναν τυπικό νόμο όπου και πληροφόρηση δεν θα έχει ο πολίτης, ούτε δικαστικά θα μπορεί να προσφύγει.

Θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Μπόκαρη, ο οποίος πολλές φορές έχει κάνει προτάσεις, για την ενίσχυση το ό τι αφορά την Δασική υπηρεσία και ορθά έχει κάνει άνθρωπος, γιατί έχει κάνει προτάσεις για καθαρισμό δασών. Θυμάμαι, όταν συζητούσαμε για τις πυρκαγιές, για αντιπυρικές ζώνες, για περισσότερες αρμοδιότητες που πρέπει να έχει η Δασική υπηρεσία έναντι της πυροσβεστικής, αλλά ακόμη και για μία προδιαγεγραμμένη καύση που έχει προτείνει, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Αυτή την ώρα, από τη στιγμή που έχουμε αυτό το άρθρο 96, που έχουμε αντιδράσεις, ποια είναι η άποψη του για κάποιες περιοχές οι οποίες ναι μεν κρίθηκαν αναδασωτές, αλλά επειδή είχαν άδεια πριν την καύση του δάσους για κάποιες επιχειρηματικές δράσεις, παύουν να είναι αναδασωτές. Πόσο επικίνδυνο μπορεί να είναι αυτό;

Γιατί αυτά, έχουν συμβεί στο παρελθόν. Καιγότανε χιλιάδες στρέμματα και τα αναδασωτέα ήτανε πολύ λίγο σε σχέση με την καμένη έκταση. Είναι το άρθρο 96, που εγείρει ερωτηματικά και ανησυχίες και νομίζω, ο κ. Μπόκαρης είναι στους επαίοντες και μπορεί να μας απαντήσει πάνω σε αυτό. Αλλά, μια χώρα που δεν έχει εκπονήσει ακόμη δασικούς χάρτες πώς θα ενισχυθεί η Δασική υπηρεσία και αυτό, δεν μπορεί να το καταλάβει κάποιος.

Τώρα, σε ότι αφορά την αποθήκευση και τη διαχείριση, το έχουμε επισημάνει από την πρώτη στιγμή. Έχουμε καταργήσει λιγνίτες γιατί κοπτόμεθα για το περιβάλλον, για το μείγμα, για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα, για την κλιματική κρίση, για τη μετάβαση, στο νέο κλιματικό περιβάλλον και δεν έχουμε αυτή τη στιγμή αποθηκευτικούς χώρους για να μπορέσει επιτέλους αυτό, να πάει προς όφελος του πολίτη.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΜΠΑΒΕΛΟΥ	ΜΠΑΒΕΛΟΥ	27.04.2026	AYFP0427.ME2

Τώρα, για τις περιοχές «Natura», μπαίνει το ερώτημα και από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις όσες είναι εδώ. Δηλαδή, για παράδειγμα η κυρία Γραμματικάκη, που εκπροσωπεί την Ελληνική Орνιθολογική Εταιρεία, που οι άνθρωποι έχουν κάνει μια σημαντική δουλειά γύρω από την ισορροπία βλέπε για παράδειγμα δάσος Δαδιάς και κάποιες άλλες περιοχές, πώς μπορεί να αλλάξει την ισορροπία αυτών των πραγμάτων με αυτό το 20% σε προστατευόμενες περιοχές;

Ξέρετε, σήμερα ανοίγεται κύριε Υπουργέ, το θέμα του ασκού του Αιόλου με τις «Natura», έχουμε κι άλλες περιοχές προστατευόμενες με άλλες συνθήκες, «Συνθήκη Ραμσάρ». Μήπως ανοίγουμε την κερκόπορτα και για άλλες προστατευόμενες περιοχές υπό άλλες συνθήκες ύψιστου κάλλους και ευαίσθητης οικολογικής σημασίας και αποτυπώματος που έχουν;

Υπάρχουν και άλλες ερωτήσεις που αφορά βεβαίως τη μεταφορά ενέργειας, την ανταλλαγή υπαλλήλων, το πόσο θα ενισχυθεί η ΔΕΔΔΗΕ, ο κίνδυνος να πάει σε ιδιώτες, αυτό που εμείς στην «Ελληνική Λύση» λέμε ότι πάει η ενέργεια σε ιδιώτες. Από τη στιγμή εν κατακλείδι, από τη στιγμή που η ενέργεια έχει γίνει ένα εμπορικό χρηματιστηριακό προϊόν με μετόχους και με συγκεκριμένη κάστα ανθρώπων με παρόχους, δεν μπορεί να ελπίζει και πολλά για μια δίκαιη μετάβαση και δίκαιη κατανομή ενέργειας και από πλευράς τιμής ο πολίτης και το έχει αισθανθεί στο πετσί του. Δεν υπάρχει άλλη λύση από το δημόσιο αγαθό αυτό όπως είναι η ενέργεια, είτε είναι από ΑΠΕ, είτε είναι από τις παραδοσιακές μεθόδους που είχαμε τόσα χρόνια. Το ηλεκτρικό ρεύμα έχει γίνει χρηματιστήριο και από τη στιγμή που έχει γίνει χρηματιστήριο, έχει χάσει κάθε κοινωνική του μορφή και υπόσταση.

Αυτές είναι οι ερωτήσεις που υποβάλλω κύριε Πρόεδρε, όπως είπα στους συγκεκριμένους εκλεκτούς καλεσμένους, αλλά έπρεπε σήμερα να ακούσουμε και τους Παριανούς, γιατί και στην Πάρο οι άνθρωποι έχουν την αγωνία τους απέναντι στο περιβάλλον και στην αρχιτεκτονική, την καλαισθητή αρχιτεκτονική από το νησί των Κυκλάδων.